Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 31 (569) Неділя, дня 10. серпня 1930. Рік XII.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

ОРҐАН НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ДУМКИ

Адреса Редакції і Адміністр. „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ Перемишль, Побереже 1/I. Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807. Передплата в краю виносить 10 зол. річно 5·50 зол., піврічно 3 зол., чвертьрічно Для Чехії на рік — 72 к. ч., ½ — 40 к. ч., ¼ — 20 к. ч. Для Франції — 60 ф. річно, ½ — 35 ф., ¼ — 20 ф. Для Німеччини — 10 мар. річно, ½ — 6 мк., ¼ — 3·50 мк. Для Бельгії — 90 б. ф. річно, ½ — 50 б. ф. ¼ — 30 б. ф. Для Америки 2½ ам. долярів річно.
Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

Ціна примірника 25 сот.

Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ: За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має пять шпальт анонсових) 0·30 зол., для дрібних промисловців укр. інстит. 0·20 зол. Дрібні оголошпо. 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголош. 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністр. по 0·15 зол. Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші.
Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Тінь Яреми.

З. П. — В іншім місці цього числа „У. Г. подаємо реляцію про події, які мали місце дня 30 ц. м. біля Бібрки. Доконано нападу на почтовий віз і переведено експропріяцію державних грошей, при чому впали жертви в людях. З офіційного польського баку стверджено, що бобрецька експропріяція була ділом УВО.

Не беремось так або інакше інтерпретувати сам ставшийся факт, тим більше, що не маємо можливости обєктивно провірити дійсний перебіг цеї події. Комунікати польської преси, як теж урядові звідомлення є повні неясностей і суперечностей. Також не входимо в оцінку того рода революційних актів, бо в існуючих пресових умовах не маємо можности віддатись обєктивній аналізі події, яка видання такої оцінки уможливилаб. Обмежимось отже, на міркуваннях дальшого характеру.

Пригадуються нарікання одного зі шляхтичів в часах Хмельниччини на „гидру козацьку“, якій голови стинали і якій на тім місці виростало десять нових. Подібно мається справа з УВО. Після кожних більших арештів і процесів власти і сусідська преса заєдно заповідають дефінітивну ліквідацію УВО, — після чого, все знова відбуваються чергові революційні виступи цеї орґанізації, акти терору, саботажі і експропріяції. Невжеж ота тяглість акцій УВО не дає властимущим нічого до думання? Аджеж справді: власти постійно відрубують голови гидрі УВО, ліквідують все нових людей і „центри бунту“ — а проте, справа ні трохи не міняється. Значить, існування УВО не є звязане з окремими людьми, центрами і провідниками, бо людий і центри постійно вннищується, але УВО — зістає! Значить, джерела цього явища мусять лежати десь глибше, мусять знаходитись не в людях „злої волі“, але в структурі ґрунту, мусять природомірно, просто самі по собі виростати з умов сучасного політичного і громадського існування української суспільности. Отже розвязка проблєми лежить не в ліквідованню окремих людий і винищуванню симптомів, але в радикальній перебудові і зміні умов, які це явище витворюють. Одначе ті умови зможуть бути змінені лише тоді, коли в повнім обємі будуть здійснені ті найдальші цілі, що їх собі українство ставить.

Події, які відбулись на бобрецькій дорозі не були відірваним явищем. Це добре розуміє сусідська т. зв. „публична опінія“. Напр „Слово Польське“ зі суботи 2. VIII. в статті п. з. „Зняти рукавички“ пише:

„Спалено фільварок польського ґенерала; довершено рабункового нападу на почтовий віз під Бібркою, при чому жовнір Річипосполитої віддав життя пронизаний 8 кулями бандитів; підпалено, як це ми нині сповіщаємо в іншім місци, польського господаря за те, що дав приміщення на кілька денний господарський курс; влаштовано, як доносить українська преса (ruska!) погром старорусинів за те, що до посвячення свого хреста запросили римокатолицького священника. — Як на кілька днів лекція повна змісту“.

Цей реєстр постійних експльозій, які у безконечній черзі відбуваються на Західніх Землях, можнаби щодо подій хочби останніх днів побільшити дальшим списком цілого ряду політичних процесів, арештувань і трусів, які відбулись в Коломиї, Пістині, Уторопах, Уневі, Бориславі, Дзвинячі, Бучковичах, Сновичах, Сколім, Долині, Семаківцях, — так без кінця. Підклад тих арештів завсіди один і той сам: УВО, націоналісти, ірридента, саботажі, терор, 58 §, тощо... Між всіми тими явищами існує оден великий природомірний хоч і самочинний звязок. Що по суті означає цей невгаваючий повзучий огонь, що придоптаний на однім місці, зявляється знечевя в другім, третім, десятім? Маємо отже до діла вже не з відокремленими подіями але *з масовістю* тих явищ. А з моментом їх масовости увидатнюється *властива площина справи*, увидатнюється вже не боротьба „бандитів“ зі „сторожами порядку“, але факт затяжного змагання двох протилежних політичних хотінь, попросту двох суспільностей.

Властимущі вповні здають собі з цього справу. Хоч з одного боку з тактичних міркувань не змучаться перед світом повторяти, що цьої масовости явищ нема і що все те що стається є спричинене купкою запроданих чужинецьких аґентів, які „не мають в народніх масах жадного відзиву ані ґрунту“, то з другого боку прекрасно знають, яка це в дійсности йде боротьба, в якій фактичній площині і за що вона ведеться. Готеж в льоґічнім висновку річи, не розглядають відірваних фактів, але поширюють їх на всю площину наших взаємин. Для них УВО — усьо: і Пласт і Луги і українські ґімназії і Просвіта і Рідна Школа і економічні інституції; взагалі усе що існує українське і носить орґанізований характер, — це — якщо не УВО, то на всякий випадок її експозитури. Отжеж УВО — це *ціла* українська суспільність і на неї йде оце з приводу бобрецького інциденту сконцентрована атака.

А раз уже наступ йде в отій ширшій, національно-суспільній площині, заразже будяться всі традиції тої боротьби, вічні і незмінні; сама по собі зявляється на горизонті зловіща тінь Яреми, старий підхід і старе ставлення справи, старі і так добре знані нам засоби і методи. Усе залишилось між нами як колись бувало. Не змінилось нічого.

УВО — це перше всього — бандитизм. А раз цілу українську суспільність ототожнюється в отих чи інших формах з УВО, значить, також ціла ота суспільність і всі її — навіть найсвятіщі ідеали і стремління — також бандитизм! Але коли бувало в наших взаєминах інакше? Хиба ціла Хмельниччина не була бандитизмом? Хиба ціла козаччина це не — бандитизм? Хиба гайдамаччина не — бандитизм? Хиба наше національне відродження, всі народовецькі рухи, хиба наше стремління до визволення і державної самостійности не — бандитизм? Що — на милий Біг! — було колинебудь або що є нині такого українського в очах сусідської історіоґрафії, літератури і публичної опінії, щоб не було бандитизмом? Чи треба для ілюстрації подавати сусідський погляд на нашу останню, визвольну війну, особливо на Західних Землях? Hajdamacka dzicz, geroje, mołojcy, rizuny, kabany, zbiry, палії, бандити, — ось клясична сусідська номенклятура засадничого прикладана до всього, що українським духом дише, яка доволі яскраво характеризує це наставлення. Усе тут бунт, зрада, чужа інтриґа, гроші Москви і Берліна, усе в їх очах позбавлене будь яких ідеалістичних поривів і мотивів, усе мотлох, гайдамацтво, dzicz rozbestwiona.

Як клясичний приклад цього наставлення, з тисячів і тисячів інших, подаємо з приводу бобрецького інциденту хочби обставини смерти бл. п. Гриця Пісецького — і як це виглядає в очах сусідів.

Ґазета Поранна з 1. VII. пише: На полі за Глібовичами допали одного з бандитів який ніс мішок, а в ньому ніклеву монету на загальну суму 5000 зол. Бандит віддав до переслідуючого його постерункового кілька стрілів, котрі не влучили. Натомість стріли постерункового були цільніщі, бо грабіжник трафлений двома кулями, впав на землю. Останнім зусиллям скермував револьвер до себе і віддав в напрямку бороди один стріл, який відразу позбавив його життя“.

Ґазета Поранна з 2. VIII.: ...але теж суворий вирок не дає ще ніякої ґарантії на майбутнє. Треба числитись зі спеціяльним типом членів УВО, котрих кара не відстрашує. Є вони доволі молоді, щоби не думати про наслідки проступку. Найкращим доказом на це, може бути отой Гриць Пісецький, який трафлений підчас стеження, сам відбирає собі життя, бо ї кари міг боятись цей, що власноручно вимірює собі найсуворіщу“?

Тимчасом читаємо:

Дзеннік Львовскі з 1. VIII. — При убитім найдено 5000 зол. які цей „ідейник“ („ideowiec“) в замішанню собі скрито привласнив“.

Слово Польске з 2. VIII. — ...при „пластуні“ Пісецьким найдено фляшку горілки, кокаїну, витрих і серію карточок порноґрафічних. Крім цього, посмертні оглядини тіла виказали, що той, хто носив імя пластуна був хворий венерично“.

Здається, що вже далі в хуліґанстві — як зайшло Слово Польске — піти не можна. Тільки безмірний переляк і запінена скаженість може доводити до того, щоби, з людий типу Гриця Пісецького робити — злодіїв, піяків, кокаїністів, ледарів і сифілітиків. Ось він, на весь свій ріст, отой метод, що його примінюється сусідами в оцінці українства, починаючи від найширших історичних маштабів а кінчаючи на особистостях.

Вдобавок, того рода люди з інстинктами канібалів і некрофаґів, хуліґани і архихами збіраються вчити нас, що таке лицарство, етика, мораль, збіраються нести нам свою вищу, „західну“ культуру...

Колись Ярема стинав кров в шляхетських жилах лякаючи панів козацькою гидрою і „різунами“. Нині те саме роблять його нужденні переємники по Словах Польських і Дзєннікаx Львовських. Колись Ярема казав вбивати людий на паль, а нині Львовський Курєр пише:

Безглядність средств і суворість кар є конечна аби ширенням постраху і терору, відстрашити тих, що банцитськими засобами бурять „на кресах“ лад і порядок, від повторювання цих вчинків... Якщо-ж покликані до цього чинники не зарадять — то може почати ділати сама суспільність... А польська відповідь на чини українських бандитів може бути для них аж надто болюча. Щоб ми не мусіли прийти до переконання, що тільки засіб безпосереднього реванжу, може навчити розгуканих і роззухвалених українських молойців, розваги і опамятання в їх злочиннім шалі.“

А Слово Польське з 2. VIII. — накликує власти, щоби забіраючись до Українців, до Лугів, Пласту і інших орґанізацій

„зняти рукавички!“

Інж. ДМИТРО АНДРІЄВСЬКИЙ.

Українська Еміґрація а Ліґа Націй.

Ліґа Націй, заопікувавшись політичною еміґрацією з теренів був. Російської Імперії, створила свого часу спеціяльний комітет на чолі з небіжчиком Др. Нансеном і запровадила в 1922 р. для збігців спеціяльні пашпорти. Згодом, побіч того комітету повстало дві комісії: „Дорадча *міждержавна* Комісія“, зложена з представників урядів, „Дорадча Комісія *приватних* орґанізацій“ зложена з представників самих еміґрантів. В цю останню установу вступили в 1929. р. також українці. Заступництво в ній не є оперте на якійсь певній, ясно означеній базі. В біжучу хвилю в цю установу входять представники українських еміґрантських кольоній в Польщі, Румунії і Франції, рівно, як і Всеемiґрантської Спілки Українських Інвалідів. Отже багато інших осередків української еміґрації, розкиданих по Европі полишилось не заступленими.

В наслідок певних потягнень на початку біжучого року, стали робитись заходи для надіслання до Дорадчої Комісії представника так важної української кольонії в Чехословаччині. Його окремим завданням малаби бути оборона меморандума виготовленого ріжними укр. еміґрантськими орґанізаціями в ЧСР. в справі *узнання української національности на нансенівських пашпортах*. Цей почин нашої еміґрації в Чехословаччині заворушив також інші осередки і вони радо прилучились до думки надіслання нового українського представника до Ліґи Націй. Коли пішов розголос про можливість уділення мандату від Чехословаччини авторові цих рядків, на його руки стали поступати від українських еміґрантських кольоній в інших країнах повновласти заступати їх перед Л. Націй і її помічними установами (Дорадча Комісія, Бюро Праці, тощо). В той спосіб він одержав дванацять мандатів з них чотирі від центральних еміґрантських установ в Бельгії, Болгарії, Великому Князівстві Люксембурґському, Вільному Місті Данціґу, сім від ріжних місцевих орґанізацій у Франції та Німеччині і оден від поважної ґрупи орґанізацій в Чехословаччині, виданий водночас також і пп. Галаганові та Шелухинові. Разом поступило мандатів від шіснадцяти установ, з яких деякі заступають кілька своїх філій чи місцевих орґанізацій.

В тих обставинах автор цих рядків уважав за конечне перестудіювати справу заступництва українців в Комісії та справу нансенівських пашпортів і для того на початку липня прибув до Женеви. Він розвідувався про [illegible] в нансенівському комітеті [illegible] як і серед перебуваючих в Швайцарії українців. Оскільки йому вдалося зорієнтуватись в досить складній і замотаній справі, то вона на нинішній день виглядає так: Головною, як що не єдиною, справою, поставленою перед Л. Н. українськими представниками в Дорадчій Комісії, була справа українських нансенівських пашпортів для української еміґрації. Не будемо пригадувати, серед яких обставин вона була поставлена і підперта українським загалом. Зазначимо лише, що зводилась вона до домагання, аби в тих пашпортах було ясно означено українську національність. Після розяснень офіційних осіб наше домагання не було Ліґою Націй ані відхилене ані узгляднене. На сьогоднішній день наша справа *не стоїть на порядку денному нарад* Л. Н. ані її помічних установ, які збираються на початку вересня. Щоби порушити її з мертвої точки, на якій вона станула, було би потрібно негайно вжити належних заходів. Поставити її на порядок денний вересневих нарад може або якась комісія Л. Н., або ненсенівський комітет (нині він зветься виділом для збігців), або якийсь член Дорадчої Міждержавної Комісії. Сама Л. Н. тою справою не займається. Нансенівський комітет того не зробить з причин внутрішнього порядку, хоч він в особі його нинішнього шефа є цілком до нас прихильний. Отже лишається тільки одна можливість а то *ініціятива* якогось члена Дорадчої Міждержавної Комісії, *представника якоїсь держави*.

(Докінчення буде).

Sygn. III. 1|Pr. 26|30. Wyciąg z Dziennika ogólnego posiedzenia Sądu okręgowego w Przemyślu z dnia 24. lipca 1930 r. Nr. 99. — W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd okręgowy w Przemyślu jako Trybunał dla spraw prasowych, na posiedzeniu niejawnem dnia 24. lipca 1930 po wysłuchaniu Prokuratora okręgowego, na mocy §§ 489 i 493 ust. p. k. z r. 1873 orzekł: 1) że treść artykułów umieszczonych w Nr. 29 wychodzącego w Przemyślu czasopisma perjodycznego „Ukraińskij Hołos“ pod nagłówkiem: „Rozmowy na praznyku“ od słów „Treti propowidajut“ do słów „burżuaznu Polszczu“, od słów „Dr. N. do słów „wsich zajmanciw“ oraz od słów „Ne wsia nasza“ do słów „choczby 1:1000“ — nadto treść artykułu „Stalinizm u dwoch zerkałach od słowa „Natomiść“ do słów „tym razom my“, zawierają w sobie znamiona zbrodni z § 58 lit. c, 65 lit. a, c. i występku z § 308 u. k. 2) konfiskatę powyższego numeru czasopisma „Ukraińskij Hołos“ jako usprawiedliwioną zatwierdza się. 3) że rozpowszechnianie rzeczonych artykułów jest wzbronione. Zarazem poleca się Redakcji czasopisma „Ukraińskij Hołos“ by po myśli § 20 ust. pras. z dn. 17 XII. 1862 Nr. 6 Dz. ust. państw. austr. z r. 863 treść tego orzeczenia — bez powodów — na pierwszej stronie najbliższego numeru swego czasopisma bezpłatnie umieściła. Kotkowski m. p. — Za zgodność: Sidorski.

Політика „мертвої руки“.

Львів, в серпні 1930.

Б. К. — Початки пробудження національної свідомости і відродження політичного, культурного і господарського життя Західних Земель звязані нерозривно з історією української Церкви і її духовенства. Інакше й не могло бути у довго поневоленого відламу нації, якого одинокими суспільними верствами в час поневолення були тільки — темне закріпощене селянство і менше або більше освічене та свідоме духовенство. В силу існуючих умов, провід національного життя мусіло взяти якраз духовенство. Воно довгі десятки літ клало на Західних Землях основи нашого національного будівництва і довгі літа було одиноким політичним репрезентантом галицької України. Суцілої історії галицького духовенства, його праці, його подвигів і невдач і взагалі його ролі в політичному розвитку Західних Земель — ми ще досі не маємо. Правда, такою історією — у вущому розумінні — може бути кожний огляд західньо-українського національного життя майже на протязі цілого 19. віку. Але дивлючись ширше — під історією розуміємо передовсім знання і критичну оцінку тих елементів і розвиткових тенденцій, на яких минулі покоління оте національне життя будували. Тимчасом цего знання історії у наших сучасних, головно політичних чинників не має.

З дальшим розвитком національного життя Західних Земель, йшло неминуче суспільне зріжничковання. На громадську арену виходять нові верстви: світська інтеліґенція, урядництво, міщанство і робітництво. Щораз більше свідомим і активним стає згодом також селянство. Під кінець 19. віку формальний провід політичного життя перебирає в свої руки головно світська інтеліґенція. Одначе стан справи по сутті не міняється, бо й далі в більше правих і в той час міродатних політичних партіях бере активну участь духовенство і в загально-краєвій політиці його голос згл. голос церковної ієрархії є майже все рішаючий — пригадати хочби українську політику в галицькому соймі і віденському парляменті!

У визвольному здвизі духовенство є одним із творчих чинників у будуванню української державности на місцях.

Війна, українська революція — привели до дальшого зріжничковання західного українського політичного руху. З одної сторони, старі політичні ґрупи вертають до довоєнних політичних традицій; майже незміненими залишаються шляхи й методи політичної роботи. З другої сторони, зявляються нові політичні сили, репрезентанти нових національно-радикальних і соціяльних революційних течій. Духовенство, як верства в даному укладі сил, найкраще зорґанізована, сильна матеріяльно („мертва рука“), узалежнена в значній мірі від влади постановами конкордату — починає знову відігравати визначну ролю в нашій „офіційній“ політиці. Воно знова стає децидуючим, але по своїм характері закулісовим чинником і здобуває собі щораз більший політичний і матеріяльний вплив. Рівночасно з тим, в середині самого духовенства відбувається боротьба двох течій, які можна загально очеркнути як „східну“ і „західну“. Ця боротьба стає початком незвичайно цікавого процесу політичної діференціяції духовенства в громадському і політичному життю — опреділення себе, як певної суспільної сили з власними шляхами і цілями, і протиставлення себе іншим політичним ґрупам і силам.

Заактивізовання релігійного руху на західних землях а пізніше т. з. „католицька акція“ ведена інтенсивно між світськими, приводить врешті до повстання на нашому ґрунті Української Християнської Орґанізації (УХО). Не зриваючи з репрезентантом „нашої національної політики“ УНДО-м, і час до часу його обережно критикуючи, УХО декларує себе ідеольоґічною орґанізацією „національного характеру і правої орієнтації“, яка „має на ціли приготувати ґрунт для католицької акції в українськім громадянстві“. Згодом УХО стає найбільш активною ґрупою нашого духовенства і світських католиків.

Провідники УХО підчеркують *неполітичний* характер своєї орґанізації, признаючи всежтаки, що вони „не можуть не звертати уваги на політичні течії серед українського громадянства“. Але це справа їхньої *сьогоднішньої* тактики. Звязаність УХО з Римом — т. зв. католицьким інтернаціоналом, ка-католицька акція серед світських, участь в акції Унії Східної Церкви, вкінці реальна, матеріяльна й орґанізаційна сила нашого духовенства чи його частини, роблять з УХО дійсну політичну силу загально-національного значіння, хоч і не партійного характеру.

Актуальні події в церковній політиці виявляють в останньому часі політичний характер УХО щораз виразніще. Конференція в Микуличині в днях 12. і 13. липня ц. р., на якій змінено назву УХО на *„Українська Католицька Орґанізація“* (УКО) і в якій взяли участь епископи: Коциловський, Хомишин, Ладика, Лятишевський, ігум. Галущинський і зі світських Др. Назарук і Др. Томашівський, займалася також біжучими питаннями політичного життя і прийшла „до переконання, що жадна з дотеперішніх політичних партій не оправдала надії щодо ведення політики в дусі католицької ідеольоґії“ — отже — дозволимо собі на льоґічний висновок — треба таку партію створити. (Цю резолюцію назвало „Діло“ куріозом, не хотячи щей досі добачити послідовного розвитку цеї течії серед духовенства!)

Заіснували ще й инші події. У звязку з візитою кард. Гльонда в митр. Шептицького почалася широка дискусія в українській і польській пресі про ріжні конференції, в якій здається одно певним: що обговорювано католицьку акцію і справу Унії на Сході. Недавно відбулася консекрація литовця о. Бучиса П. (колишнього кандидата на литовського міністра загр. справ, та литов. посла в Парижі) на епископа візантійського-словянського обряду з юрисдикцією над „католиками — Росіянами“ в цілій Европі (розумій: російська еміґрація і російські осередки на українських і білоруських землях під Польщею). Вкінці, конференція УКО в Микуличині у своїй 6. резолюції зголосила майже явно своє приступлення до т. зв. ревіндикаційної акції (відібрання б. католицьких і уніятських церков і монастирів від православних на північно-західних землях). Тамже порішено „розслідити і провірити скількість і якість тих обєктів до котрих гр. кат. церква має право“.

Все те доказує, що українські церковні круги в порозумінні з Римом починають думати про українську церковну політику на дальшу мету і що головною силою для переведення тих далекосяглих плянів має стати українське духовенство західних земель, аванґардом якого стає УКО.

У звязку з цим виринає для нас вічно актуальне і нерозвязане питання української церковної політики. Політика галицької „мертвої руки“, чи взагалі політика якоїнебудь з українських церков, не може бути байдужою і чужою цілому українському громадянству. Українські землі розділені кордонами, а понад те, українське населення поділене обрядами. На Радянській Україні Церква змагається в нерівній боротьбі з Москвою. Чи яка небудь релігійна політика скріпить єдність українських земель і української нації, чи розібє оту вимагану єдність ще далі, чи не зломить вона і не ослабить нашого *політичного* фронту — це питання, на які мусить відповісти собі в першій мірі само українське духовенство, заки пічне якунебудь акцію, і заки за ним піде ціле українське громадянство західних земель.

Самож повстання УКО-ї на нашому ґрунті і її дальше політичне оформлювання може мати в нас поважне позитивне значіння тим, що причиниться до дальшого скристалізування нашого політичного хаосу, до згуртовання консервативних елементів у виразно означену політичну ґрупу, до заактивізування пасивного ще й досі загалу українського духовенства і евентуального оформлення других течій.

До цеї справи і можливости повстання другої активної ґрупи серед нашого духовенства, якаб навязували до йносвітлих традицій 19 го віку і традицій української визвольної боротьби — ми вернемо другим разом.

Мистецтво панування.

Історія анґлійського правління в Єгипті криє в собі прикмети справжнього мистецтва, якою обдарована ця раса.

Повне захоплення Єгипту та панування над ним Анґлії припадає на роки 1882 – 1922. До 1922 року поводились Анґлійці в Єгипті наче в підбитій кольонії, мимо того, що число Анґлійців в Єгипті було і є смішно мале, навіть у порівнанні до інших анґлійських кольоній чи доміній. Зате зуміли вони накласти свою тверду руку на найважніщі керовничі місця в єгипетському заряді краю та єгипетській армії. На зовні виглядало, що весь заряд є в руках Єгиптян, але в дійсности біля єгипетських міністрів стояли анґлійські урядники з дуже невинним і скромним іменем „дорадників“, і вони власне руководили усим життям краю: його господаркою, політикою і армією.

Перед приходом Анґлійців в Єгипет, господарка його находилася в повній руїні, а під фінансовим оглядом Єгипет був проголошений як повний банкрот. З метою охорони інтересів держав вірителів, покликано до життя окрему контрольну комісію вірителів при єгипетському заряді краєм. На чолі згаданої комісії опинився Анґлієць. Очевидна річ, що поміж комісією та єгипетським урядом виринали постійні непорозуміння та гострі конфлікти, які майже усе кінчилися некорисно для єгипетської сторони. Щоби вийти з того тяжкого положення, єгипетські міністри стали щораз частіще запрошувати до себе анґлійських дорадників. Таким чином єгипетський уряд поволі звільнювався від натиску міжнародної комісії, але зате майже цілковито узалежнив себе від анґлійських дорадників.

Єгипет мав страшні довги. Щоби їх хоч частинно сплачувати треба було наложити величезні податки. З цього приводу піднялася буря негодовання населення, але воно зверталося проти єгипетського уряду. Анґлійці були в тіни. Що більше: Безперечний розквіт краю приписувало населення виключно анґлійським дорадникам. З ними звязувано усе добро, а з власним урядом усе зло.

А тимчасом Анґлійці кували один за одним обруч для опоясання ними Єгипту. 1898 р. захопили Анґлійці Судан. В Судані має своє жерело єгипетська житєносна ріка Ніль. З огляду на дуже рідкі дощі, Ніль є жерелом плодючости і усего життя Єгипту. Великі водяні резервуари, шлюзи, наводнючі канали, що ними поперерізувана велика частина краю, розводять води Нілю по краєві. Виключно завдяки воді цеї ріки Єгипет є незвичайно плодючим краєм, в якому бувають двічі а той тричі жнива за одно літо. Без Нілю Єгипет бувби яловою пустинею. Після приходу Анґлійців до Єгипту поширено значно сітку водяних каналів, чим в двоє збільшено засівну площу. Анґлійці подбали за те, що новопридбану площу відведено майже виключно під культуру бавовни і головно таким чином зі задовженого по уха краю, зробився Єгипет за короткий час дуже богатим краєм. Приманчивість користей від бавовняної господарки довела до переходу на управу цеї культури *майже* всего сільського населення Єгипту. Це збогатило селян, а разом з тим цілий край, але одночасно це узалежнило його від привозу середників прокормлювання, а з окрема збіжа з чужини.

Також і Судан живе з Нілю, подібно як Єгипет. Анґлійці поробили і роблять заходи, щоби зі Судану зробити зразковий бавовняний край і в той спосіб зовсім унезалежнитись від американського чи російського бавовняного сирівця.

Хто панує над жерелами і горішними бігом Нілю той є паном життя цілого Єгипту. Наразі ним є Анґлійці і таким ще довго залишаться.

В 1922 році проголосила Анґлія Єгипет самостійним королівством. Вона відкликала своїх дорадників при єгипетських міністрах, залишаючи їх лише в міністерстві фінансів і судівництві. Це означає очевидно дуже поважне усамостійнення Єгипту. Але одного Анґлія не хоче усамостійнити: *Нілю та його жерел в Судані.* І власне на справі Судану розбивалися усі дотеперішні єгипетсько-анґлійські переговори. *І-р.*

Ф. КРУШИНСЬКИЙ. 7)

ГЕРОЇ ЗАКАМАРКІВ.

(Сучасний український вертеп).

Найголовнійшою його турботою було — піддержувати в таборі воєнного духа і не дати людям впасти в остаточне знеохочення. А що всім не догодиш і не всі в таборі уявляють однакову вартість, тож Володимир Петрович занявся справою збереження головних сил, махнувши рукою на менші. Зовсім справедливо опреділив, що не кажучи вже про козацтво, але і молодша старшина жадної вартости не уявляє, і занявся виключно вищим командним складом. Молодша старшина зійшла на становище пасинка: сама про себе мусіла дбати, сама собі мусіла творити настрій і сама собі мусіла видобувати віру в краще будуче. Ніхто нею не інтересувався, ніхто і не про що не питав у неї поради, нікого і ніколи не цікавило те, чого вона хоче. Ось чому в Калішському таборі після смерти Головного Отамана опреділилося дві непримиримі течії: стара і молода. Стара і молода — по віку, по настрою, здібностях і стремліннях. От так і стали одна проти другої, обидві в непримиримій, завзятій позі. Вправді треба відмітити заслугу Володимира Петровича в тому, що він таки пробував всміхнутися до отієї жовторотої течії і навіть пару разів підморгнув, але ...Але свіжа кров і завзяття навіть мускула в жовторотих не порушили. Можно навіть сказати, що і старі завидували отій поставі молодих. Володимира Петровича це кинуло в лють і він ще з більшим запалом взявся до старих, аби ними заопікуватися. І аж застогнали бідні старі від опіки та хотіли було десь рятуватися, але пізно літа і сили не вернуться.

І знав Володимир Петрович по чому вдарити: По старих костях. Бо ті кости потрібують спокою і відживлення, а до праці не надаються. Найбільш одважний з них був ґен. Юнаків, але від гафтування осліп майже, через те інші лякалися слідувати за його прикладом і воліли піддатися Сальському. І дійсно, Сальський одержав повну побіду над усіма тими, хто мав над шістьдесят літ. Для одержання отієї побіди, він виробив добрий плян наступу і перевів його та переводить ще й зараз докладно, завзято і систематично. Плян полягав у тому, що він зробив дві катеґорії своїх сил, вірніще, поділив ті сили на дві катеґорії: платних і безплатних. Зарахування до катеґорії залежить від двох умов: визвати Андрія Миколаєвича — раз, і визнати Володимира Петровича — другий. А решта вимагань до кандидата — не страшна і не велика. Фактично, більше жадних вимагань не ставиться. Ні минулість ні майбутне кандидата не цікаве, через що більшість протеґованих спочатку вислужилась у денікінців, або большовиків і прийшла до вертепу, або вже з вертепу йди просто до большевиків, Що правда, число залічених до катеґорії платних є дуже маленьке в порівнанню з загальною кількістю вищих військових, але і цю невеличку кількість здобув Володимир Петрович важкою працею.

Аж до 1927 р. кожний якось давав собі раду: або вишивав, або малював картини на полотні, або в інший спосіб здобував собі шматок хліба. Але протягом того часу сталося так, що Андрій Миколаєвич оголосив себе, тимчасовим головним отаманом. А Отаманові потрібна армія... Раптом зявився Сальський в таборі, зібрав нараду вищих військових, оголосив їм про те, що сталося і додав, що Андрій Миколаєвич розуміє тяжке становище їх, співчуває їм і докладе всіх зусиль, щоб це становище покращало. А вже з радістною усмішкою додав, що всі переходять на чинну службу (звичайно, польську) і одержуватимуть відповідну винагороду. Причім, Сальський підкреслив, що Андрій Миколаєвич поставив Полякам ці умови та тільки на ціх умовах згодився взяти на себе важкі обовязки. Звичайно, комусь іншому Поляки б не пішли на уступки, але для Андрія Миколаєвича все зроблять, аби тільки заслужити в нього ласки. Словом, виходило, що світ, вірніще, Польща перевертається до гори ногами і не Пілсудській, а Лівицький вже керуватиме Річпосполітою. Для доказу, що справи стоять так, а не інакше, Сальський представив відповідні документи, навіть зачитав подані Полякам статистичні дані, скільки є під рукою в Лівицького війська і оголосив папірця, написаного в цій справі а папірець був коротенький і кінчався так: „хочемо вірити, що можна осягнути ліпшого положення більш тідного нас. Ми заслуговуємо на нього, бож в свій час багато прислужилися — активні оборонці Львова та Варшави“. Отак і написано!

Правда, польські канцелярії переповнені вже такими папірцями але варто було ще раз нагадати, що мовляв, про Україну ми так собі, тільки думали, а билися вірно і заслужено лише за Львів і Варшаву, для Польщі.

Але й цей папірець багато не поміг, бо на чинну службу щось не брали, а тим більше не дали утримання., і обмежилися сумою пятидесяти злотих на тих, хто це їх заслужить. Звичайно місячно.

І от з цього моменту і починається в Сальського завзята боротьба з отими старими. Виявилося, що не всі спішать на чинну службу та на пятдесять злотих. Такі ґенерали як Шепель, Базільський, Вовк, Ярошевич та інши начхали на службу і злоті та відразу ж були загнані ледве не в підпілля. Опинилися по стороні найзапеклійших ворогів як Сальського так і Лівицького. Із цього власне, моменту задріжали основи таборових бараків, застогнали змучені боротьбою ветерани і заплакала сумна українська доля — боротьба вибухла несамовита, безупинна і жорстока. Велася на протязі двох літ і щей зараз ведеться, боротьба двох начал, двох душ — платної і безплатної. Вів і веде її загартований в боях — Володимир Петрович. Про це будемо говорити в найбільш кульмінаційному, пункті нашого вертепу.

6.

Віктор Петрович Кущ.

Все могло б у нас статися: Андрій Лівицькій мігби не оголошувати себе заступником Головного Отамана — може б не було моральної руїни української еміґрації в Польщі, Сальській мігби помиритися з Болбочаном у справі Запоріжського Корпусу — можеб не розтріляно Болбочана; Прокопович мігби бути добрим журналістом — можеб не ліз у юристи і не програноб процесу нашого в Парижі. Все б могло статися, але щоб Віктор Петрович став заступником воєнного міністра У.Н.Р. та начальником Української Станиці в Каліші — навіть Махно б з цього посміявся.

А Віктор Петрович Кущ — дійсно є вже щось з пару літ начальником отієї бідної Станиці... Він же ревно і завзято вторує в усьому свойому патронові Сальському і в двох, фактично, всіма справами керують, бо на Андрія Миколаєвича взагалі дивляться так, що і соромно сказати.

Як це могло статися, не відомо. Сам Віктор Петрович наче в півсні про це все марить, а навіть каже, що „моє становище в Українців таке, як отого плінника в зелених малп“... Чи це він з Кіплінґа таке порівнання видобув, чи може навіть з власної голови — важко сказати, факт є, що ґен. Шепель публично твердив що ще недавно Віктор Петрович так свою ролю в Українців опреділяв...

Почав свою карєру Віктор Петрович рівнож уже на еміґрації, вірніше, в отій самій станиці, якої пізніше зроблено його начальником. Довго це тяглося і не мало важких і прикрих хвилин він пережив доки зрозумів бідака, що і він є „націоналістом„. Так таки був голосно і заявив у 1928 р., що „я тоже націоналіст“... Так само як признається до своєї національности багато наших землячків від Денікіна, чи Врангеля: „я тоже малорос“...

А вже ніхто і ніколи не міг підозрівати, що цей тихий і скромний чоловік, якого і зі свічкою важко було в свій час знайти на Україні — міг посідати такі великі, вроджені здібности до орґанізації і керовництва. Можна навіть сказати, що в двох з Сальським вони уявляють дійсний орґанізаційний скарб на нашому безрибі.

(Продовження буде).

Що чувати в світі?

Відгуки фінляндського молодняцько-селянського руху. Майже безпосередно після того як у Фінляндії відбувся похід селян на Гельзінґфорс з домаганням зміни конституції, розігнання парляменту та гострих репресій проти комуністів, заворушились селяне в Естонії, Латвії та Румунії. Усі ці події і ті що ще наступлять, мають характер політичної боротьби села з містом і в цій площині треба ці селянські рухи розглядати.

В Естонії відбулося в два тижні після походу фінляндських селян на Гельзінґфорс, велике селянське зібрання яке винесло рішуче домагання приняття законів, що малиб на меті охорону сільського господарства та признання сільському господарстту довгоречинцевих кредитів в ділянці соціяльній, а в ділянці політичній обмеження єдиновладства парляменту, зменшення числа послів до половини та наділення президента держави новими повновластями. Для слідкування над переведенням в життя цих домагань вибрано окремий комітет, що має між іншими зорґанізувати похід селян на столицю Естонії — Реваль, на взір походу фінляндських селян.

В Латвії винесено домагання з боку селян, щоби уряд негайно обмежив привіз збіжа в Латвію з за кордону. Колиб цього першого наразі домагання селян, уряд не виконав, селяне загрозили, що заллють своєю масовою участею столицю Латвії — Ригу і при тій нагоді розсиплять по цілій столиці своє збіже, якого ціна є соромом і образою для достоїнства селянської праці.

В Румунії приняли селянські заворушення форму протижидівських погромів. Очевидна річ, що ці погроми не являються самоціллю селянського руху, ані теж расові противенства не є і не були товчком селянських заворушень. Причин цього руху треба шукати при тому самому жерелі, що й в рухах фінляндському, естонському та латиському. Румунські селяне кинулися на жидів бо їм видалось, що вони є *одинокою* причиною того жахливого стану задовження селянства, яке наче мотузка обвилося довкола селянської шиї. Ясна річ, що в міру кращого *політичного* освідомлення румунських селян, вони будуть намацувати ворога в тих місцях, де його шукають і почасти находять фінляндські селяне

Торговельна війна поміж Зєдиненими Державами півн. Америки і СССР. Зачалася ця війна недавно від того, що американський митний уряд не приняв транспорту двох кораблів наладованих деревом з ССС і заборонив вигружувати цей товар в американських пристанях. Ця заборона відноситься не лише до згаданих трьох корабельних транспортів, але також й до тих, що є в дорозі, а саме до 32-ох дальших кораблів, що везуть ріжного рода сирівець з СССР до Америки. Цій справі присвятила велику увагу уся американська преса, яка дошукується ріжних причин такого зарядження з боку уряду, а ріжні ґазети в залежности від того чиї вони інтереси заступають дуже неоднаково оцінюють це потягнення уряду. Американський фабричний промисл, при помочі своєї преси робить важкі докори урядові з цього проводу. Робітництво і копальняні підприємці дуже задоволені знова зі заповідаючоїся торговельної війни. Але ані інтереси фабрикантів ані інтереси копальняних підприємців не є і не були рішаючі в приняттю рішень уряду. Уряд американський руководився міркуваннями політичного характеру. Американський уряд дістав в руки документи, які дають йому докази, що большевицькі торговельні представництва в Америці ведуть скрито політичну протидержавну діяльність та що большевицька торговля має на меті внести хаос на американський господарсько торговий ринок, а дешевістю свойого товару спричинити зріст безробіття в Америці. Перед такими можливостями, рішився американський уряд заздалегідь забезпечитись і покликуючись на обовязуючі митні закони зачинив перед большевицьким товаром двері. Американський митний закон каже між іншим, що товарів, що їх виробляли або транспортували засуженці не можна до Америки ввозити. Не можна ввозити теж таких товарів, що їх дешевість має на цілі дезорґанізувати американський ринок. — Так виглядають перші наслідки сталінівської торговельної політики в Америці.

МІЖНАРОДНІ ПОЛІТИЧНІ ПОДІЇ.

В Афґаністані вибухло нове повстання звернене проти короля. Повстанці заатакували королівську літну резиденцію, однак захопити її повстанцям не вдалося. Після цього звернулися повстанці в напрямку столиці Кабуль і обложили її зі всіх боків.

* * *

Перед найвищим судом в Брно (Чехословаччина) зачався минулого тижня процес в справі словацького політичного діяча Др. Туки. В першій інстанції засуджено Туку на 15 років тюрми і втрату горожанських прав. Суд другої інстанції затвердив присуд першої, а найвищий суд відкинув відклик проти останнього засуду.

* * *

В розгарі виборчої боротьби в Німеччині повстала нова німецька партія під іменем „Державницька Партія Німеччини“. Має вона намір згрупувати у себе відлами ріжних дотеперішних міщанських угруповань, а в укладі партійних сил в Німеччині хоче заняти осередкові позиції.

* * *

Голова румунської ради міністрів Маню подав на руки короля прохання о уступлення уряду. Цей крок Маню пояснюється тим, що король публично виявив своє незадоволення з приводу замало рішучої боротьби уряду з протижидівськими погромами. Король прохання уряду не узгляднив.

* * *

Відділи большевицької червоної армії, що стояли на китайсько-большевицькому кордоні перейшли границю і подалися в напрямку міста Ганкав в допомогу комуністичним відділам китайської армії. Вони захопили в свої руки залізничий шлях Пекін-Ганкав. Японія приготовляється до інтервенції проти наскоку червоної армії.

* * *

Приготовлювані по цілій Европі Москвою „протифашистівські“ маніфестації під гаслом „комуністичного дня“, закінчилися повною невдачею.

* * *

Курс червінця впав в останніх днях на ріжних европейських біржах пересічно на 15 відсотків.

* * *

В анґлійській консервативній партії заноситься на зміну на становищі голови партії. Дотеперішний голова Болдвін має уступити. Уступлення його спричинене аґітаційними успіхами льорда Бівербрука. Це означає фашизацію консервативної партії.

* * *

В ленінґрадській фабриці ґумових виробів „Тріуґольнік“ викрито великий саботаж. Управа фабрики нарочно мала спинювати розбудову і нормальний хід фабрики. В звязку з тим арештовано увесь керовничий апарат фабрики.

* * *

В цілій Франції а з окрема в Парижі відбулися в останніх трьох днях липня урочисті свята з нагоди сотної річниці липневої революції в Парижі. На площі Бастиллі зорґанізовано на протяг трьох днів публичні балі і забави.

Сталінізм у двох зеркалах.

IV.

Перспективи Сталінізму.

Найбільше надій звязує Сталін з фактом, що „майже у всіх промислових країнах світа існує жахлива економічна кріза, по всіх аґрарних країнах замість розвитку і добробуту — злидні мас, а скрізь величезне зростання безробіття. *Руйнуються ілюзії щодо всемогучости капіталізму взагалі*“. (курсив наш).

Зі ствердження цих фактів робить Сталін ось які висновки: 1) „економічна кріза буде перетворюватись в низці країн в крізу політичну“, 2) „капіталізм буде шукати виходу з тяжкого положення в дальшій фашизації в царині внутрішної політики, а в новій імперіялістичній війні та інтервенціях проти СССР в царині зовнішної політики“, 3) „Пролетаріят борючись з капіталістичним визиском буде шукати виходу в революції“.

Коли ми ще раз на тому місци ствердимо, що в СССР існує не тільки жахлива економічна кріза, але повний економічний розвал, нечувана дорожнеча, фантастичний прямо брак товарів, нужда і голод серед усего сільського та у великій частині міського населення і все зростаюче безробіття — то зрозуміємо, що такі самі надії, як їх має Сталін відносно упадку капіталістичних країн, можуть мати капіталісти відносно СССР. Треба ствердити безсумнівний факт, що так само як відносно всемогучости капіталізму так теж *відносно всемогучости большевицького соціялізму розвіялись уже всякі ілюзії.*

Ми не сумніваємося в те, що поміж капіталізмом і большевицьким соціялізмом прийде до зудару і прийти мусить. Не сумніваємося в те, що так само як капіталістичні країни шукаючи виходу з тяжкого положення, в якому вони найшлись, підуть на війну та інтервенцію проти СССР, так само соціялістична країна СССР з точнісінько тих самих причин і міркувань шукає і буде шукати виходу у війнах з капіталістичними країнами.

Справа булаб доволі проста колиб в гру входили лише ті дві сили: капіталізм і соціялізм. Так одначе не є. *В гру входить поволі але рішучо трета сила, яка є природним ворогом і капіталізму і соціялізму.* Цею силою є селянство як чинник соціяльний і політичний. Не треба забувати, що ця трета сила становить і становити буде головні кадри так капіталістичної як теж соціялістичної армій, які збираються воювати одна проти одної і воювати мусять. Правда ця трета сили сьогодня ще програмово-ідеольоґічно не оформлена, але вона інстинктовно витягає свою дужу руку по політичну владу. Вона вже сьогодня знає *чого* хоче, а не знає ще *як* і якими найблищими дорогами до цеї цілі дійти. Війна капіталізму зі соціялізмом, їй ту дорогу сама покаже.

Вже сьогодня ми є в спроможности слідкувати за розгортанням фронту тої третої сили в межах поодиноких держав. Противенства поміж індустрією і сільським господарством, большевизмом і „кулацтвом“, патріотизмом міста і села, — ось вибухові сили, що потрясають політичним ґрунтом сьогодняшних держав. Такі трясення мають місце передовсім в СССР. Про них Сталін майже не згадав. На XVI. зїзді компартії він доторкнувся того питання дуже легко і поверховно: „Ленін зовсім не вважав за виключену, небезпеку розколу поміж робітництвом і селянством, поміж нашим містом і селом. Ленін говорив про те, що в нашому соціяльному ладі не закладені з необхідністю підстави для такого розколу, але якщо виникнуть серіозні клясові суперечки між ними, то розкол буде неминучий“. Такі суперечки вже виникли навіть на самих верхах компартії, не говорячи вже про практику самого життя і тому мабуть Сталін втікав чим швидше і якнайдалі від розтрясання цього тяжкого питання. Він навіть не виявив своєї власної думки про ту справу, а лише покликався на Леніна, (який — мимоходом кажучи — в інших справах перестав бути для Сталіна авторітетом).

Очевидна річ, що коли Сталін поминув в свойому звіті на зїзді компартії таке важливе питання, так внутрі СССР як теж в інших країнах світа, а з окрема в Европі, не міг він зробити правильних висновків в звязку з внутрішним і міжнароднім становищем СССР. Це однак не значить, щоби він взагалі поминав це питання. Ні! Вся енерґія Сталінізму є звернена якраз в напрямку переведення селянства на стан большевицьких фільварочних наймитів В той спосіб він думаєзнищити цю протикапіталістичну, але одночасно і протисоціялістичну силу. Та якби не намагався Сталінізм висортувати той третий, смертельно загрозливий для СССР чинник з гри, йому це не вдасться, бо:

1) Економічна кріза в Европі, а з окрема в СССР буде допомічним середником до політично-програмового оформлення селянського протикапіталістичного і протисоціялістичного фронту. Обидві ці сили довели і з неминучістю будуть доводити далі селянство на край повної матеріяльної руїни, бо вони в даному укладі сил можуть жити лише коштом села.

2) Капіталізм і большевицький соціялізм, будучи нездібними і морально за слабими подолати труднощі орґанізації життя і переведення його на нормальні тори, будуть шукати виходу в нових війнах, а встрянувши в них, мимоволі узалежняться якраз від того третого чинника.

3) Той третий чинник, себто селянство, виждавши війни поміж капіталізмом і большевицьким соціялізмом, скористає з цього, щоби звести остаточні розрахунки з політичним проводом міста, піднімаючи революцію проти визиску села з боку капіталістичної і соціялістичної міської оліґархії.

Такий розвиток подій в Европі передбачаємо в звязку з назріваючими зударами.

Не є виключене, що загроза з боку селянської революції може довести капіталізм і соціялізм до хвилевих і тимчасових взаїмних уступок, але уступки ці не зможуть переїначити тої залізної послідовности з якого гряде дієвий зудар капіталізму і соціялізму, як теж не зможуть спинити бігу і розвитку селянської революції.

(З питанням селянської революції вяжеться дуже тісно національне питання в СССР. Про нього буде мова в окремій статі в одному з чергових чисел).

Е. З.

Рурки ферментаційні, дріжджі і підпущки до роблення всяких ДОМАШНИХ ВИН і напоїв.
Корки, шпунти і всякі середники до консервовання конфітур, компотів і овочевих соків поручає АПТИКА і ДРОҐЕРІЯ „ПІД ЗВІЗДОЮ“ в Перемишлі вул. Францішканська ч. 24, біля мійської вежі з годинником.

По всій Україні.

Північно-Західні Землі.

Бобрецькі події. — В середу дня 30 липня о год. 11·30 в полудне виїхав зі стації Хлібовичі—Бібрка в напрямку повітого містечка Бібрка почтовий амбулянс під охороною поліцая Молевского. В амбулянсі находилися грошеві посилки на суму біля 50 тисяч золотих. На дорозі поміж стацією і місточком, кількох молодих людей задержало амбулянс, вбиваючи при тому поліцая Молевского вісьмома револьверовими кулями. Після випряження коней та унешкідливлення візника, забралися вони до розбивання скринок з грішми. Частину грошей забрали зі собою, а другу частину в більоні розкинули на дорозі і подалися в невідомому напрямку. Переїзжаючі біля покиненого воза та убитого поліцая подорожні повідомили про це поліцію в Бібрці. На місце вчинку прибув заразже відділ поліції і пустився в погоню за виконавцями нападу. Підчас цеї погоні надибали поліцаї в хлібовицькому лісі студента Гриця Пісецького, що був родом з Корнева пов. Городенка, і вбили його двома крісовими вистрілами. За деякий час прибули на допомогу погоні сильні відділи львівської поліції враз з поліційним псом. Досі не натрафила погоння на виконавців нападу. Поліція твердить, що убитий Гриць Пісецький був одним з учасників нападу і був членом УВО, як теж і усі інші учасники нападу. Похорон бл. п. Гриця Пісецького відбувся в Хлібовичах при асисті сильного відділу поліції.

Бушковицькі події. На тлі конкуренції поміж українською кооперативою в селі Бушковичах, перемиського повіту і жидівською крамницею від довшого вже часу доходило до гострих перепалок. Деморалізація, що її вносила в життя села жидівська крамниця спричинила голосну на весь край подію, що мала місце дня 1. серпня ц. р. Незнані люде рішили знищити жидівську крамницю в той спосіб, що серед ночі забарикадували двері жидівської хати, а на стрих кинули политу нафтою горіючу шмату. Хата не згоріла бо жидам вдалося огонь задусити. Слідство яке в цій справі перевала поліція довело до арештовання пяти осіб з поміж місцевих студентів і ремісників. У одного з них, а саме у ремісника Дудка найдено підчас трусу три примірники „Сурми“, офіціяльного органу УВО.

Ще Вислобоки. — Підозрілих у підпалі фільварку ґен. Мальчевського у Вислобоках відставлено до окр. суду у Львові. Справу веде слідчий суддя Янушевський та прок. Ліпш. „Слово Польське“ подає, що підпалити фільварок казав арештованим Попадюк, недавно увільнений в процесі за замах на Східні Торги. Далі виписує, що підпал був приготовлюваний щойно на половину серпня — річницю „чуду над Віслом“ і т. п. Загалом польська преса роїться від найбільш неможливих здогадів, мабуть тому, що немає про що писати.

Криваві події в Сновичі. — Дня 20. липня ц. р. в Сновичі пов. Золочів москофіли хотіли урядити посвячення хреста з нагоди святкування талеґофської річниці. Гр. кат. парох о. Мурович відмовив своєї участи в посвяченню, тому що напис на хресті був у московській мові. Тоді москвофіли спровадили собі на допомогу аж 3 відділи поліції та запросили для посвячення рим. кат. священника з Рикова. У відповідь на це українське населення не дозволило москвофілам взяти на посвячення церковні фани і дзвонити в дзвони, а коли всежтаки горстка кацапів разом з поліцією зібралася на місці посвячення хреста — селяне Сновича й Вемезовець пішли туди громадою та заявили, що не дозволять вкопувати на українській землі московського хреста. Коли москвофіли не хотіли уступити, парубки трохи погурбували і розігнали їх та засипали яму приготовлену для вкопання хреста. В це вмішалася поліція, почала стріляти і пробила баґнетом Миколу Гайдара. Вкінці на поміч візвала ще поліцію зі Золочева, яка приїхала автом і почала прикладами розганяти людей. Хтось почав дзвонити на трівогу, москвофіл Труш зі Золочева почав стріляти до українських селян з револьвера. Тоді Українці кинулися на москвофілів та прогнали їх з місця посвячення. Другого дня поліція перевела в Сновичі арештування. Між іншими має бути арештований о. Мурович.

Арештовання в Перемишлі. — „Ілюстровани Курер Цодзенни“ подає, що дня 31. липня ц. р. на стації в Перемишлі арештовано переїзжаючого з Данціґа до Львова інж. Атаназія Милянича. Після арештовання відведено його до канцелярії експозитури поліції на стації, а відтіля відставлено його до Львова. Арештовання інж. Милянича доконано на доручення львівської поліції, а при арештованому мали найти (як подає „І.К.Ц.“ кілька примірників „Сурми“ і „Розбудови Нації“.

Таємна летючка на вулицях Львова. — „Слово Польське“ подає, що в дні 16. липня появилися на вулицях Львова летючки п. з. „Великі Роковини“, видані буцімто з нагоди річниці переходу української армії за Збруч. Рівночасно польські часописи подають зміст „Десяти

Матері!
Не жалуйте дитині
цукру.

Цукор зміцнює кости.

В кождім виді: цукорки, мармоляда, чеколяда, конфітури, соки і т. п. цукор дає силу і здоровля.

заповідей українського націоналіста“, які мають бути кольпортовані серед членів Орґанізації Українських Націоналістів.

Знову маґазини УВО. — „Ґазета Польска“ пише, що слідчий суддя в Стрию арештував 19-літнього Івана Бутковського, ґімн. абс. під замітом головної зради. Він мав переховувати в лісі під Сколєм в дуплі смереки скринку з ґранатами, запальниками, стрільним порохом, льонтом і карабіновими кулями. В скринці були також записки, з яких виходить, що ці вибухові матеріяли — це власність УВО.

Арештування в Долинщині. — Дня 11. липня в с. Поляниця коло Болехова арештовано голову „Луга“ Вас. Дубова, Вас. Шмеґу, Вас. Дякова, Мих. Шмеґу с. Івана, Вас. Шмеґу Лесюка, Мик. Дубова і Степ. Піжика. Далі дня 13. липня арештовано в Гошові Мих. Шияна і в Долині Юліяна Антоновича, учителя Вірстюка, В. Медвідя та М. Шумського. Всіх мали арештувати на донос одного провокатора з Поляниці, під замітом приналежности до УВО.

Арештовання в Коломиї. — Дня 29. липня по півночі арештовано в Коломиї Константина Сельського. уч. 8. кл. ґімн. і Марту Кузьму (в мужеськім убранні), коли вони розліплювали на мурах примірники „Сурми“ орґану УВО. Коло них знайдено 10 титулових сторін „Сурми“ і три цілі примірники із січня, лютого і березня. В звязку з тим перепровадила поліція ряд ревізій та арештувала ще три особи.

Селянський страйк. — В с. Семаківцях коломийського повіту селяне поставили дідичеві домагання, щоби в часі жнив праця в дворі числилася за 8-мий сніп. Дідич не хотів дати більше як 11-тий сніп, ізза чого село приступило до страйку. На донос дідича, поліція арештувала трьох селян з вибраного селянами комітету і відставила до коломийської тюрми, хоч перебіг страйку був зовсім спокійний і страйкуючі не дали ніякого приводу до поліційних репресій.

Погрози безробітних. — До маґістрату в Рівному прийшла недавно делеґація безробітних з домаганням дати їм працю при будові нової різні й електрівні. При відправленню їх загрозили, що пізніше прийдуть вже зі сокирами і будуть рабувати склепи.

Вийшли на волю. — Дня 30 липня ц. р. вийшли на волю по десяти тижнях тюрми Осип Мащак, студ. техн. і Осип Тюшка, студ. прав, арештовані в травні ц. р. в „Академічному Домі“ у Львові. Їм закидували приналежність до УВО, і кольпортаж нелеґальної літератури та напад на учителя Клапоущака у Львові.

Зїзд Українських Адвокатів. — 21. липня ц. р. відбувся в Тернополі окружний зїзд українських адвокатів. Зїзд вибрав делеґата тернопільського округу до СУА у Львові та обговорив ряд професійних справ. Між іншим, стверджено сумний прояв, що українське населення в політичних справах звертається до українських адвокатів за безплатною помічю, а платні справи карні, цивільні і контрактові віддає адвокатам Полякам або жидам. Висловлено побажання, щоби Українці зверталися тільки до українських адвокатів.

Загальні Збори Видавничої Кооперативи „Червона Калина“ — відбулися дня 2. липня ц. р. В свойому звіті за 1929 р. Управа подала, що в 1929 р. вписалося в члени „Черв. Калини“ 459 осіб. Майно кооперативи збільшилося на 16.978 зол. т. зн. на 270 відсотків. Кооператива приступила до видавання місячника „Червона Калина“, який сьогодні виплачується вповні і видала 16 томів книжок. Видавництво удержує книгарню в Золочеві та стоїть в живих ділових звязках зі заокеанською еміґрацією, Закарпаттям і Буковиною. На Радянській Україні всі книжки „Червоної Калини“ поставлені на індексі заборонених і шкідливих для „трудящих мас“. Треба сподіватися ввиду таких гарних успіхів Видавництва, що число членів „Червоної Калини“ в цьому році зросте ще більше!

З просвітянського руху. — Свято 30 ювілею Філії Тва „Просвіта“ ім. М. Шашкевича в Селиськах пов. Львів, відбулося дня 27. VII. Це свято, дало доказ свідомости та доброї волі громадян не лише Селиськ, але й дооколишніх сіл. На свято зложилось: О год. 11 полева Служба Божа, яку відправив о. Слободян та виголосив гарну промову. Співав хор з Товщева. Опісля всі громадяни зійшлись до Читальні, де відбулася Академія. На Академію зложилися продукції товщівського та селиського (разом) хору та деклямації членів читалень з Підтемного, Товщева та Селиськ. До найкращих точок належала пісня „І по той бік гора“ Давидовського і деклямація Наталі Лещуківної (уч. Семин.) „До Сонця“ М. Думанського. Велике зацікавлення і задовілля викликала промова п. Курдидика А. відпоручника Філії „Просвіти“. Академія закінчилася національним гимном помимо енерґічних вимахів п. постерункового та ще декого. Треба і це завважити, що той сам п. постерунковий не хотів позволити на Академію і сокільські та лугові вправи мовляв, що в позволенню нема того зазначеного тільки є „święto jubileuszowe“. Цікаве, що він розумів під тим (świętem) святом? По Академії на площі відбулися вправи Луговиків та Луг-чок зі Селиськ та Сокілок з Товщева. Надзвичайне враження викликала вправа Луговичок до пісні „Летіла куля““. До вправ грала орхестра читальні „Просвіта“ з Черепиня. Ціле свято робило миле враження та єднало духом усіх громадян, якого то зєднання нам так конечно потрібно.

Радянська Україна.

Саботаж. — Під Білою Церквою українські селяне підпалили величезний маґазин збіжжа, яке комуністична влада мала вивезти до Москви. Коли пожежна сторожа почала гасити вогонь, невідомі люде почали стріляти до неї з крісів. Цілий маґазин згорів. Другого дня арештовано кількадесять селян. Деяких вже розстріляно.

Харчеві продукти для Москви. — У Москві і Ленінґраді панує сильна харчова кріза, яку влада старається влекшити ріжними розпорядками. Недавно відбулася нарада для обдумання засобів боротьби з крізою. Між іншим тому, що „Уряд“ Радянської України заборонив вивозити поза межі України на північ зеленину та інші харчеві продукти, Рада Народніх Комісарів зажадала від Харкова, щоби він скасував цю заборону вивозу та щоби до Москви й Ленінґраду висилано щодня 50 ваґонів харчів з України.

Протибільшовицький рух. — Рижська преса поміщує витяги з тайного реферату Політбюра, виголошено на 16. конґресі комун. партії про повстання на терені цілого Рад. Союзу. В багато місцях східного і західного Сибіру, на Уралі, в Донецькім басейні, на Україні, півн. Кавказі, в области долішної Волги та у Вірменії відбуваються повстання селян а навіть цілі воєнні операції. В склад повстанчих відділів входять головно селяне. На Уралі і в Донецькому басейні повстанців піддержують дуже сильно робітники, заосмотрюючи їх в харчі, зброю й амуніцію та інформуючи їх про рухи відділів ҐПУ. На чолі повстанців стоять б. комуністи а навіть аґенти ҐПУ. Трапляються випадки переходу червоноармійців до повстанців.

За волю Кавказу. — Протибільшовицькі виступи на Кавказі не минаються. Недавно повстанці напали на авто з членами краєвого Комітету комуністичної партії і розстріляли 4 більшовицьких достойників. В погоню за повстанцями пустився відділ ҐПУ, а повстанці скриті по горах почали його острілювати.

Так боряться з безробіттям. — Совітська влада заключила умову з 600 безробітними німецькими гірниками, та найняла їх до праці в Донецькому басейні. Це тоді, коли на Україні маємо сотки тисяч безробітних.

Більшовицькі залізниці. — Дезорґанізація залізниць на Україні катастрофальна. 54 відсотків курсуючих поїздів приходить на місце з кількагодинним опізненням. В останньому часі під Одесою трапилися три катастрофи, а на терені самого одеського вузла було 137 нещасливих випадків.

Жниво коллєктивізації. — В звязку з надходячими жнивами починає приходити до щораз частіщих заворушень. Селяне домагаються, щоби збіжжа в коллєктивних господарствах ділити на пні, бо „сіяти можна разом, але збирати треба окремо“. Під Тирасполем підпалено колхоз і селяне не дозволили гасити пожежі: „хай палиться награблене“. Під Київом селяне ґреміяльно зажадали звороту забраного до колгоспу інвентаря, грозячи вимордуванням комуністів. В колгоспах „Більшовик“ і „Незаможник“ селяне поділили збіжжа на полі і кождий забрав свою частину до себе. В окр. Полтавській, Кремінчузькій, Чернигівській та на Правобережній Україні селяне потворили більші повстанчі відділи, що нападають на рільничі комуни підпалюють збіжжа і вбивають комуністів. В ок. Кривого Рога селяне вбили управителя місцевої рільної комуни, а трупа спалили разом зі збіжжам. Відділи селян появилися навіть у найблищих околицях Харкова. У Трипіллі біля Київа селяне вбили кількох членів місц. ради, розброїли відділ міліції, та проголосили, що ця громада не признає більшовицьких законів, а владу виконуватиме українська народня рада. На Радянській Україні пересувають війська, що мають здавити селянські повстання. Дальше „комуніст“ подає, що в комуні „Шлях Леніна“ селяне знищили машини цієї комуни і перешкоджували перевозити збіжжа до маґазинів, а то в цей спосіб, що перетягали дроти через дороги. У комуні „червоний Прапор“ під Полтавою понищено жниварки. У комуні „Більшовик“ вибух страйк, наслідком чого збіжжа досі не вижато. Місцеві комуністи відмовлювалися здавлювати селянський страйк.

Протибільшовицькі орґанізації. — Ґенеральний секретар КПБУ Косіор на зборах керовників ком. ячейок Харкова сказав м. ін., що на Україні ост. часами викрили чотири орґанізації, що приготовляли повстання проти СРСР. Одна з викритих орґанізацій звалася народньо-радянською та поставила собі метою повалити радянську владу й завести устрій, оснований на радах, вибраних на основі загального, тайного виборчого права. Орґанізація ця вела широку діяльність серед робітників і приєднала собі богатьох комуністів з правої опозиції. Також інші подібні орґанізації висувають гасло демократизації СРСР, що повинно статися при помочі збройного повстання. Косіор перестерігав робітників перед аґітацією всяких опозиціоністів, що вихісновують хвилеві госп. труднощі для викликання заворушень.

На Закарпаттю.

На останньому місці. — В цілій Чехо-словацькій републиці на 1818 виділових шкіл було з кінцем 1929 р. 12,633 учителів, в тому 4297 жінок. З цього припадає територіяльно на Чехи — 7191 учителів (2463 жінок), на моравсько-шлеський край — 4005 (1226), на Словаччину — 1165 (526), на Закарпаття 272 (82). Колиж узяти національний прінціп, то у чехословацьких виділових школах вчило 9297 (3187 жінок) учителів, у німецьких вид. школах 2803 (912), у мадярських 101 (57), на польських 79 (12), на українських (карпаторуських) *тільки 27 учителів, в тому 11 жінок*. Значить вся решта учителів на Закарпаттю з малого числа 272 це чужинці і виділові школи, де вони вчать неукраїнські.

Буковина.

Вибори до Громадської Ради в Чернівцях. — Дня 23. липня ц. р. відбулося уконституовання нової громадської ради міста Черновець. Бурмістром вибрано румуна Дра Савчука-Савяну. Віцебурмістрами вибрано 2 румунів, 1 німця, 1 жида і 1 поляка. Кандидат Українців не вийшов. З Українців вибрано тільки міським радником (на всіх 5) Дра Кириліва а заступником паню Левицьку.

За межами України.

Українська еміґрація в Бразилії. — В Парані в Бразилії живе около 60 тисяч Українців, з яких 90 проц. займається хліборобством. Вони мають два часописи: „Український Хлібороб“ (виходить в Порто Уніоу) і „Праця“ (в Прудентополіс). Головною укр. орґанізацією є „Український Союз“ в Бразилії, який є заступлений в „Союзі паранських рільників“. Український Союз постановив в недавному часі зорґанізувати всіх поселенців Українців у 12 рільничих орґанізацій, щоби приступити орґанізовано до „Союзу паранських рільників“ та одержати через нього поміч від бразилійського уряду для поселенців — Українців.

ПРАВИЛЬНИК

участи в І-шій Виставці Української Аматорської Фотоґрафії у Львові.

1) Виставка відбудеться від 21. вересня до 10. жовтня 1930. в Авлі Українського Академічного Дому.

2) До участи у Виставці запрошується усіх аматорів та фотоґрафів — фахівців. Приняті і виставлені будуть світлини тільки о визначних прикметах артистичних та бездоганній техніці виконання.

3) Бажані побільшення від 13/18 до 30/40 цм. наклеєні на білих картонах. Меншого формату світлини тільки серіями однородного характеру наклеєні на однім картоні. На відворотній стороні точна адреса і назва (зміст) картини евент. ціна продажна.

4) Поручається конкурсові знимки прислати наперед непідклеєні для оціночної Комісії, яка вирішить про вибір безапеляційно та поручить відповідні викінчити. Посилки з долученням 50 сот. слати по адресі: Др. С. Дмоховський, Львів, Сикстуська 35.

5) Рівночасно належить вислати квоту 5 зл. на адміністр. видатки, яка на случай неприняття буде повернена.

6) Останний речинець надсилання світлин 30 серпня 1930.

7) Найкрасші знимки будуть поміщені в памятковім катальогу, який кождий участник одержить даром.

АПТИКА під „ЗВІЗДОЮ“
Й. МАШЕВСЬКОГО
Вл. Мр. Кароль Візель.
ПЕРЕМИШЛЬ, вул. Францішканська (біля міської вежі).
При Аптиці ДРОҐЕРІЯ. При Аптиці ДРОҐЕРІЯ.

Український Спортовий Союз подає до відома усім клюбам та Т-вам, що *дня 6 і 7. Вересня 1930 р.* відбудуться *Краєві Спортові Змагання*, з програмою: Легкоатлетика: *Жінок:* Біг 60 м, 4 × 60 м, скок в височінь, довжінь; мет диском, ратищем, стусан кулею. *Мущин:* Біг 100 м, 200 м, 800 м, 1500 м, 3 клм, 4 × 100 м. Скок в височінь, довжінь, з жердкою. Мет диском, ратищем, стусан кулею.

Плавання: *Мущини:* 100 м довільно, 100 м клясично, 100 м. горілиць, 400 м. довільно, 4 × 50 м. *Жінки:* 50 м. довільно, 50 м. клясично. Зголошення змагунів *до дня 3 Вересня включно* на адресу Др. Дмоховський Львів Сикстуська 35. Пізнійших зголошень безумовно не прийметься.

Як використати сьогорічний урожай овочів?

В сім році овочі зародили надзвичайно і сей урожай належить використати. Дрібну тільки частину спожиємо в сирім стані, але трохи тільки дбайливости а збережемо їх на цілий рік, головно на зиму, коли овочі так тяжко дістати. В цукрі дадуться овочі вдержати і переховати, через кілька літ навіть.

В гіґієні відживлювання, головно дітей і старців належить значно більш присвятити уваги всяким перерібкам овочів, передовсім на ґалярети, повила і зимові компоти; возьмім собі за приклад Швайцарію і Анґлію також Чехію, де вже давно зрозуміли високі поживні вартости цукру в злуці з овочами.

Не лише з міркувань особистих але й з міркувань суспільних, збереження овочів при помочі цукру дає великі користи. Край наш рільничий, богатий в всілякого рода земні плоди, засібний в овочеві сади і ліси де росте богато овочів в дикому стані як суниці, черниці, малини і т. п. Цукор також є продуктом краєвим, рук робочих маємо також досить; чомужби не використати цего всего на широку скалю, як то роблять Швайцарці, Анґлійці, Мадяри і Чехи в ділянці продукції витворів овочевих. При відповіднім умілім підході до справи, моглоби це становити поважну позицію в нашому добробуті, далоби заняття і зарібок тисячам жінок, що сьогодня нидіють по бюрах, урядах, склепах, або цілком безробітних, не змушуючи при цьому жінок до тяжкої для жінки і матері праці поза домом, але даючи їм можність заробітку в межах власної кухні, власного саду, у себе на селі чи в міському або підміському городі. Замість спроваджувати з заграниці дорогі овочі, заберімся вже тепер до праці, не тратьмо ні хвилинки дорогого часу та нагоди урожаю літніх овочів і приготовім запаси ґалярет, повил, компотів, соків і конфітур. Булоби дуже пожаданим, щоб наші куховарські і господарські школи чи наші огородничі товариства урядили якнайскоріще кількаденні практичні курси і навчили споряджувати овочеві перетвори з овочів теперішного сезону і тим заохотили наші пані до належно умілого використання виїмкового в сім році урожаю. Не треба тільки тратити дорогого часу і не відкладати на пізнійше того, що вже пізнійше, коли мине пора перших літніх овочів, відробити не дасться.

Тому дбайливі пані, дбайливі жінки і матері, ставайте до нетяжкої, милої, а так дуже користної для здоровля і кишені праці, приготовіть заздалегідь овочеві запаси консерв на зиму.

Кінотеатр „Редута“ в Народ. Домі ул. Костюшка 3 від 5|VIII.: *Пат і Паташон як герої.* — Від 7|VIII. *Перла гарему.* — Від 9|VIII. *Рабиня демона.*

Надіслане.

Першорядна робітня футер Юліяна Глушевського — Львів, вул. Коперника 16 II. п. — виконує всякі роботи з обсягу кушнірства: плащі кримські, сельськінові, футра мужеські, як також всякі роботи ґалянтерийні.

Майстерня церковного різьбарства, Д. Стащишина в Олеську — пошукує на стале заняття здібного позолотаря і різьбара.

Стоматольоґ-Дентист
Др. Степан Дмоховський
б. лікар дентист. Поліклініки у Берліні
ЛЬВІВ
вул. Сикстуська 35. Тел. 79-72.
Прецизійна техніка дентистична. — Корони порцелянові. — Апарат Рентґена.

Др. РОМАН НЕСТОРОВИЧ
ординує у внутрішних і жіночих недугах
в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II
(площа на Брамі).
КВАРЦЕВА ЛЯМПА. ХЕМІЧНІ АНАЛІЗИ.
Просвітлювання Рентґеном.

КОМУНІКАТ.

Подається до відома всім Сокільським Гніздам в повітах Перемишль, Ярослав і Добромиль, що у всіх Сокільських справах належить звертатися до домівки Рух. Т-ва „Сокіл“ в Перемишлі при вул. Городській (Ґродзкій) ч. 1. щоденно від год. 10 до 1 перед полуднем.

Старшина.

Український Інститут ґімназіяльний прийме на управительку інтеліґентну, енерґічну жінку, розуміючуся на ґаздівстві. Платня після умови. Зголошення належить слати до 15. серпня ц. р. до Управи Українського Інститута ґімназіяльного в Перемишлі, при вул. Баштовій ч. 34.

На літо, на серпень прийму кілька осіб, мешкане і харч 5 зл. денно від особи. — Ріка і ліс близько.
Чайковська, село Ботелка Нижна, почта Бориня, стація Сянки.

Сирота по священику, середних літ, лагідної вдачі — пошукує місця до заряду дому в місті або на селі. Зголошення до 28. серпня до Адміністрації Українського Голосу — Перемишль, Побереже — для О. В.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Купуючи паперці до курення
„КАЛИНА“
з одинокої української кооперативної фабрики
„Будучність“ в Тернополі.
Причиняєтеся до розросту рідного промислу і даєте заробіток українському робітництву

Уживайте
ЕЛЄҐАНТ
бо се найліпша паста
до обуви
і своя
ЛЬВІВ, Кордецького 51.

ПІТ І НЕМИЛИЙ ЗАПАХ
з РУК, НІГ і ПАХ
уоуває знаний, незаступимий від пів віку
також хоронить перед відпріванням
SUDORYN
w PUDEŁKU z SITKIEM
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI“ WARSZAWA
Висторігатись наслідувань подібних назв.

Видає і за редакцію відповідає Зенон Пеленський. З друкарні Кнолєра і Сина в Перемишлі.